

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL PAJŪRIO JUOSTOS TVARKYMO PROGRAMOS 2014–2020 M. PATVIRTINIMO

2014 m. balandžio 16 d. Nr. D1-360

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi ir siekdamas pristabdyti intensyvų Baltijos jūros Lietuvos kranto degradavimą:

1. T v i r t i n u Pajūrio juostos tvarkymo programą 2014–2020 m. (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. Saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio departamentui, pasikeitus gamtinėms, ekonominėms ar kitoms sąlygoms, teikti pasiūlymus dėl Pajūrio juostos tvarkymo programos 2014-2020 m. patikslinimo;

2.2. Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai užtikrinti, kad Kuršių nerijos nacionalinio parko ir Pajūrio regioninio parko direkcijos, tvarkydamos rekreacinę infrastruktūrą pajūrio juostoje, vadovautųsi Pajūrio juostos tvarkymo programa 2014–2020 m.

3. R e k o m e n d u o j u Klaipėdos miesto ir rajono, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėms, tvarkant rekreacinę infrastruktūrą pajūrio juostoje, vadovautis Pajūrio juostos tvarkymo programa 2014–2020 m.

Aplinkos ministras

Valentinas Mazuronis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos
ministro 2014 m. balandžio 16 d.
įsakymu Nr. D1-360

PAJŪRIO JUOSTOS TVARKYMO PROGRAMA 2014–2020 M.

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pajūrio juostos tvarkymo programa 2014–2020 m. (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Baltijos jūros krantotvarkos strategijos nuostatomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 570 „Dėl Baltijos jūros krantotvarkos strategijos nuostatų patvirtinimo“, ir šiais principais:

1.1. gamtinių kraštovaizdžių ir natūralių krantodaros procesų išsaugojimas;

1.2. kompleksiškas krantosaugos ir krantonaudos derinimas;

1.3. krantotvarkos priemonių tarpusavio derinimas, atsižvelgiant į krantodaros procesų dinaminį vientisumą, ir taikymas nepriklausomai nuo žinybinių interesų administracinio paskirstymo. Krantotvarkos priemonės, įdiegtos viename kranto ruože, negali kenkti gretimo ruožo kranto būklei;

1.4. diferencijuotų krantosaugos priemonių taikymas atsižvelgiant į veiklos tipą (funkciją) kranto juostoje;

1.5. nuolatinis kranto būklės pokyčių stebėjimas.

2. Atsižvelgiant į Helsinkio konvencijos dėl Baltijos jūros baseino jūros aplinkos apsaugos (HELCOM) rekomendacijas 15/1, 16/3, Programoje prioritetas teikiamas krantotvarkinėms priemonėms, pagrįstoms gamtinių analogų imitacijos principais. Jei yra įmanoma, krantotvarkinių priemonių gamyboje pirmenybė teikiama natūralių ir stabilizuotinam kranto ruožui būdingų medžiagų taikymui.

3. Lietuvos Baltijos jūros krantas skiriamas į dvi dalis: 38,49 km žemyno ir 51,03 km Kuršių nerijos krantą.

II. SKYRIUS KRANTO BŪKLĖ IR GEODINAMINĖS TENDENCIJOS

4. Žemyno krante 2002–2007 m. laikotarpiu labiau vyravo ardos procesai. Kranto linijos padėties kaitos, sąnašų kiekio paplūdimyje ir krante dinamikoje nustatytos neigiamos tendencijos. 2007–2013 m. laikotarpiu jau vyravo akumuliacinės tendencijos – kranto linija daugiau pasislinko į jūrą, paplūdimyje ir apsauginio paplūdimio kopagūbryje (toliau – Kopagūbris) kaupėsi didesnis sąnašų kiekis.

5. Per 2002–2013 m. laikotarpį žemyno krantas išliko santykinai stabilus (išskyrus moreninių klifų, pietinės Melnragės ir šiauriau Palangos tilto kranto ruožuose), tačiau akumuliacija vienuose kranto ruožuose vyko kitų kranto ruožų ardų sąskaita.

6. Didžiausia akumuliacija nustatyta Šventosios rekreacinės zonos pietinėje pusėje, Palangos rekreacinėje zonoje ir kranto ruože į pietus, Girulių – II-os Melnragės rekreacinės

zonose. Akumuliacijos procesai Palangos rekreacinėje zonoje vyko tik dėl kranto papildymo atvežtiniais smėliu.

7. Kuršių nerijos krante per 2002–2013 m. laikotarpį vyravo akumuliacinės tendencijos – vidutinė kranto linijos padėtis turėjo tendenciją slinkti į jūrą, sąnašų kiekis didėjo. Didžiausia akumuliacija vyko Smiltynės–Alksnynės kranto ruože.

8. Kuršių nerijos krante didžiausia kranto arda nustatyta Preilos rekreacinėje zonoje, tačiau šiuo metu ardos procesai šioje atkarpoje sustojo. Iki 2005 m. intensyvi kranto arda vyko Kopgalio kranto ruože, tačiau po Klaipėdos valstybinio jūrų uosto molų rekonstrukcijos ardos tendencijas pakeitė kranto akumuliacija. Akumuliacijos procesus suaktyvino ir smėlio papildymas 2012 m. pabaigoje.

III. SKYRIUS

REKOMENDUOJAMŲ KRANTOTVARKOS PRIEMONIŲ KOMPLEKSAS

9. Kopagūbrio regeneracijos, tvirtinimo ir apsaugos priemonės:

9.1. Kopagūbrio defliacinių formų bei šlaitų pridengimas šakų klojiniais;

9.2. Dalies Kopagūbrio viršūnės (apie 1/3) tvirtinimas žabtvtorių stačiakampiais rekreacinėse zonose;

9.3. Kopagūbrio papėdės tvirtinimas žabtvorėmis;

9.4. lentinių ar molio – žvyro takų ir laiptų įrengimas.

10. Paplūdimio sąnašų papildymas atvežtiniais smėliu.

11. Priekrantės sąnašų papildymas atvežtiniais smėliu.

12. Natūralių krantodaros procesų apsauga.

13. Kranto būklės stebėjimai ir krantotvarkos priemonių įgyvendinimo profesionali priežiūra.

IV. SKYRIUS

PRIORITETINIAI KRANTOTVARKOS RUOŽAI IR KRANTONAUDOS POBŪDIS

14. Lietuvai priklausančiame Baltijos jūros krante vyrauja gamtosauginė krantonauda.

15. Žemyno krante išskirti trys prioritetiniai krantotvarkos ruožai: Palangos rekreacinė zona (nuo Kunigiškių iki Birutės kalno), Klaipėdos rekreacinė zona (nuo Girulių iki Klaipėdos uosto šiaurinio molo) ir Šventosios uosto – sienos su Latvija kranto ruožas. Bendras žemyno kranto rekreacinių zonų kranto ilgis sudaro apie 23,10 km.

16. Kuršių nerijos krante prioritetingiems krantotvarkos ruožams priskiriamos visos rekreacinės zonos, išskyrus Alksnynę. Intensyviai rekreacijai naudojami Smiltynės, Juodkrantės, Pervalkos, Preilos ir Nidos kranto ruožai. Bendras Kuršių nerijos rekreacinių zonų kranto ilgis sudaro apie 18,00 km.

17. Saugomose teritorijose prioritetas teikiamas natūralios gamtinės aplinkos ir joje vykstančių gamtinių procesų išsaugojimui ar jų atkūrimui, todėl žemyno krante saugomose teritorijose taikytinos tik tos krantotvarkos priemonės, kurios neutralizuotų antropogeninės veiklos įtaką ir padėtų atkurti natūralius kranto procesus.

18. Kuršių nerijos krante, išskyrus rekreacinio prioriteto zonas, be priemonių, neutralizuojančių antropogeninės veiklos įtaką, taikytinos ir tos krantotvarkos priemonės, kurios

neutralizuotų grėsmes Kuršių nerijos Kopagūbrio, kaip vientisos geomorfologinės formos, egzistencijai.

V. SKYRIUS
BŪTINŲ ĮGYVENDINTI LIETUVOS BALTIJOS JŪROS KRANTE KRANTOTVARKOS
PRIEMONIŲ LOKALIZACIJA, TIPAS IR APIMTIS
(2014–2020 M.)

PIRMASIS SKIRSNIS
BŪTINGĖS GEOMORFOLOGINIS DRAUSTINIS

19. Kopų viršūnes bei vakarinius jų šlaitus skaidančias antropogeninės kilmės defliacines griovas kasmet dengti šakų klojiniais (2000 m^2).

20. Saugoti natūralius krantodaros procesus.

ANTRASIS SKIRSNIS
ŠVENTOSIOS REKREACINĖ ZONA

21. Šiaurinė Šventosios rekreacinė zona:

21.1. Kopagūbrio viršūnėje esančias defliacines formas ir vakarinį Kopagūbrio šlaitą (ten, kur jis pažeistas) kasmet dengti šakų klojiniais (9000 m^2);

21.2. Kopagūbrio šlaito papėdę kasmet tiesinti viena žabtvtorių eile, o Kopagūbrio viršūnėje vieną trečiąją dalį defliacinių formų skaidyti žabtvtorių stačiakampiais (2000 m);

21.3. nutiesti 8 naujus lentinius takus ir pastatyti 1 naujus laiptus bei kasmet dalį laiptų ir takų atnaujinti (iš viso laiptų – 20 m^2 , takų – 800 m^2);

21.4. 2012 m. uosto gilinimo metu iškastą ir pietinėje uosto pusėje sandėliuojamą smėlį (apie $40\,000 \text{ m}^3$) paskleisti paplūdimyje 800 m ilgio ruože, pradedant pilti smėlį 600 m atstumu į šiaurę nuo Šventosios upės žiočių. Vėliau (Šventosios uosto atstatymo data nukelta į 2015 m.), pradėjus atstatinėti uostą ir gilinti jo įplaukos kanalą, visą tinkamą (švarų) smėlį panaudoti šiauriau būsimo uosto esančio kranto ruožo sąnašų papildymui.

22. Pietinė Šventosios rekreacinė zona:

22.1. Kopagūbrio vakariniame šlaite esančias defliacines formas kasmet dengti šakų klojiniais (4000 m^2);

22.2. nutiesti 1 naują taką ir kasmet atnaujinti dalį takų (iš viso 330 m^2);

22.3. įrengti iki 200 vietų dviračių stovų.

TREČIASIS SKIRSNIS
KRANTO RUOŽAS TARP ŠVENTOSIOS IR PALANGOS REKREACINIŲ ZONŲ

23. Kopagūbrio viršūnėje esančias defliacines formas ir vakarinį Kopagūbrio šlaitą (ten, kur jis pažeistas) kasmet dengti šakų klojiniais (12500 m^2).

24. Kopagūbrio šlaito papėdę kasmet tiesinti viena žabtvtorių eile (1400 m).

25. Nutiesti 14 naujų takų ir pastatyti 2 naujus laiptus bei kasmet dalį laiptų ir takų atnaujinti (iš viso laiptų – 40 m^2 , takų – 1700 m^2).

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PALANGOS REKREACINĖ ZONA (KUNIGIŠKĖS – PAJŪRIO REGIONINIS PARKAS)

26. Kopagūbrio viršūnėje esančias defliacines formas ir vakarinį Kopagūbrio šlaitą (ten, kur jis pažeistas) kasmet dengti šakų klojiniais (27500 m^2).

27. Kopagūbrio šlaito papėdę kasmet tiesinti viena žabturių eile, o Kopagūbrio viršūnėje 1/3 dalį defliacinių formų skaidyti žabturių stačiakampiais (15000 m).

28. Nutiesti 10 naujų takų ir pastatyti 2 naujus laiptus bei kasmet dalį laiptų ir takų atnaujinti (iš viso laiptų – 120 m^2 , takų – 3230 m^2).

29. Įrengti iki 480 vietų dviračių stovų.

30. Vidutiniškai 3 kartus per metus papildyti šiauriau Palangos tilto esančio paplūdimio sąnašas panaudojant tilto aplinkoje ir Rąžės žiotyse iškastą smėlį ($12\text{--}25$ tūkst. m^3).

31. Esant poreikiui papildyti Palangos tilto – Birutės kalno kranto ruožą atvežtiniu smėliu ($0,4$ mln. m^3).

PENKTASIS SKIRSNIS

PAJŪRIO REGIONINIS PARKAS

32. Kopagūbrio viršūnes bei vakarinius jo šlaitus skaidančias antropogeninės kilmės defliacines griovas kasmet dengti šakų klojiniais (5000 m^2).

33. Kasmet Kopagūbrio šlaito papėdę tvirtinti viena žabturių eile (500 m).

34. Nutiesti 8 naujus takus bei kasmet dalį laiptų ir takų atnaujinti (iš viso laiptų – 50 m^2 , takų – 850 m^2).

35. Įrengti 20 vietų dviračių stovų.

36. Saugoti natūralius krantodaros procesus.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

KLAIPĖDOS REKREACINĖ ZONA

37. Kopagūbrio viršūnėje esančias defliacines formas ir vakarinį Kopagūbrio šlaitą (ten, kur jis pažeistas) kasmet dengti šakų klojiniais (21000 m^2).

38. Kopagūbrio šlaito papėdę kasmet tiesinti viena žabturių eile, o Kopagūbrio viršūnėje vieną penktąją dalį esančių defliacinių formų skaidyti žabturių stačiakampiais (4100 m).

39. Nutiesti 6 naujus takus ir pastatyti 2 naujus laiptus bei kasmet dalį laiptų ir takų atnaujinti (iš viso laiptų – 150 m^2 , takų – 1400 m^2).

40. Įrengti iki 450 vietų dviračių stovų.

41. Parengti I Melnragės priekrantės rekultivacijos projektą.

42. Vykdyti kartotinę I Melnragės priekrantės rekultivaciją.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

VISAS ŽEMYNŲ KRANTAS

43. Kasmet vykdyti krantotvarkos darbų priežiūrą.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS SMILTYNĖS REKREACINĖ ZONA

- 44. Vakarinių Kopagūbrio šlaitų (vietas, kur Kopagūbris pažeistas) kasmet dengti šakų klojiniais (6000 m²).
- 45. Nutiesti 8 naujus takus ir pastatyti 8 naujus laiptus bei kasmet dalį laiptų ir takų atnaujinti (iš viso laiptų – 450 m², takų – 1500 m²).
- 46. Įrengti iki 250 vietų dviračių stovų.

DEVINTASIS SKIRSNIS ALKSNYNĖS REKREACINĖ ZONA

- 47. Nutiesti 1 naują dvigubą taką bei kasmet jį atnaujinti (iš viso takų – 320 m²).
- 48. Įrengti 20 vietų dviračių stovų.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS KRANTO RUOŽAS TARP ALKSNYNĖS IR JUODKRANTĖS REKREACINIŲ ZONŲ

- 49. Kopagūbrio viršūnės bei vakarinius jo šlaitus skaidančias antropogeninės kilmės defliacines griovas kasmet dengti šakų klojiniais (12000 m²).
- 50. Saugoti natūralius krantodaros procesus.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS JUODKRANTĖS REKREACINĖ ZONA

- 51. Kopagūbrio viršūnėje esančias defliacines formas ir vakarinių Kopagūbrio šlaitų (ten, kur jis pažeistas) kasmet dengti šakų klojiniais (4000 m²).
- 52. Kopagūbrio šlaito papėdę kasmet tiesinti viena žabturių eile, o Kopagūbrio viršūnėje vieną penktąją dalį esančių defliacinių formų skaidyti žabturių stačiakampiais (1000 m).
- 53. Nutiesti 2 naujus takus ir pastatyti 2 naujus laiptus bei kasmet dalį laiptų ir takų atnaujinti (iš viso laiptų – 70 m², takų – 500 m²).
- 54. Įrengti iki 220 vietų dviračių stovų.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS KRANTO RUOŽAS TARP JUODKRANTĖS IR PERVALKOS REKREACINIŲ ZONŲ

- 55. Kopagūbrio viršūnės bei vakarinius jo šlaitus skaidančias antropogeninės kilmės defliacines griovas kasmet dengti šakų klojiniais (4000 m²).
- 56. Saugoti natūralius krantodaros procesus.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS PERVALKOS REKREACINĖ ZONA

57. Kopagūbrio viršūnėje esančias defliacines formas ir vakarinį Kopagūbrio šlaitą (ten, kur jis pažeistas) kasmet dengti šakų klojiniais (3000 m²).

58. Kopagūbrio šlaito papėdę kasmet tiesinti viena žabturių eile, o Kopagūbrio viršūnėje vieną penktąją dalį esančių defliacinių formų skaidyti žabturių stačiakampiais (1000 m).

59. Nutiesti 2 naujus takus ir pastatyti 2 naujus laiptus bei kasmet dalį laiptų ir takų atnaujinti (iš viso laiptų – 40 m², takų – 300 m²).

60. Įrengti 50 vietų dviračių stovų.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS **KRANTO RUOŽAS TARP PERVALKOS IR PREILOS REKREACINIŲ ZONŲ**

61. Kopagūbrio viršūnes bei vakarinius jo šlaitus skaidančias antropogeninės kilmės defliacines griovas kasmet dengti šakų klojiniais (3000 m²).

62. Saugoti natūralius krantodaros procesus.

PENKIOLIKTAS SKIRSNIS **PREILOS REKREACINĖ ZONA**

63. Kopagūbrio viršūnėje esančias defliacines formas ir vakarinį Kopagūbrio šlaitą (ten, kur jis pažeistas) kasmet dengti šakų klojiniais (2000 m²).

64. Kopagūbrio šlaito papėdę kasmet tiesinti viena žabturių eile, o Kopagūbrio viršūnėje vieną penktąją dalį esančių defliacinių formų skaidyti žabturių stačiakampiais (800 m).

65. Kasmet dalį laiptų ir takų atnaujinti (iš viso laiptų – 10 m², takų – 300 m²).

66. Įrengti 50 vietų dviračių stovų.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS **KRANTO RUOŽAS TARP PREILOS IR NIDOS REKREACINIŲ ZONŲ**

67. Kopagūbrio viršūnes bei vakarinius jo šlaitus skaidančias antropogeninės kilmės defliacines griovas kasmet dengti šakų klojiniais (3000 m²).

68. Saugoti natūralius krantodaros procesus.

SEPTYNIOLIKTASIS SKIRSNIS **NIDOS REKREACINĖ ZONA**

69. Kopagūbrio viršūnėje esančias defliacines formas ir vakarinį Kopagūbrio šlaitą (ten, kur jis pažeistas) kasmet dengti šakų klojiniais (3000 m²).

70. Kopagūbrio šlaito papėdę kasmet tiesinti viena žabturių eile, o Kopagūbrio viršūnėje 1/5 dalį esančių defliacinių formų skaidyti žabturių stačiakampiais (1000 m).

71. Nutiesti 1 naują taką ir pastatyti 1 naujus laiptus bei kasmet dalį laiptų ir takų atnaujinti (iš viso laiptų – 60 m², takų – 600 m²).

72. Įrengti iki 200 vietų dviračių stovų.

AŠTUONIOLIKTASIS SKIRSNIS

KRANTO RUOŽAS TARP NIDOS REKREACINĖS ZONOS IR SIENOS SU RUSIJOS FEDERACIJA

73. Kopagūbrio viršūnės bei vakarinius jo šlaitus skaidančias antropogeninės kilmės defliacines griovas kasmet dengti šakų klojiniais (600 m²).

74. Saugoti natūralius krantodaros procesus.

VI. SKYRIUS

APIBENDRINTAS INVESTICIJŲ POREIKIS KRANTOTVARKOS PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI (2014–2020 M.) LIETUVOS BALTIJOS JŪROS KRANTE

Nr.	Kranto ruožas	Investicijų poreikis, tūkst. Lt	
		Kasmetinis poreikis*	Vienkartinis poreikis**
1.	Būtingės geomorfologinis draustinis	20,00	–
2.	Šventosios rekreacinė zona	184,28	56,72
3.	Kranto ruožas tarp Šventosios ir Palangos rekreacinių zonų	92,96	118,44
4.	Palangos rekreacinė zona	610,08	16054,64
5.	Pajūrio regioninis parkas	72,10	7,70
6.	Klaipėdos rekreacinė zona	358,96	105,04
7.	Visas žemyno krantas	40,00	–
8	Iš viso žemyno krante	1378,38	16342,54
9.	Smiltynės rekreacinė zona	151,72	66,38
10.	Alksnynės rekreacinė zona	4,08	18,28
11.	Kranto ruožas tarp Alksnynės ir Juodkrantės rekreacinių zonų	120,00	–
12.	Juodkrantės rekreacinė zona	81,66	18,90
13.	Kranto ruožas tarp Juodkrantės ir Pervalkos rekreacinių zonų	40,00	–
14.	Pervalkos rekreacinė zona	58,76	14,46
15.	Kranto ruožas tarp Pervalkos ir Preilos rekreacinių zonų	30,00	–
16.	Preilos rekreacinė zona	51,88	1,50
17.	Kranto ruožas tarp Preilos ir Nidos rekreacinių zonų	30,00	–
18.	Nidos rekreacinė zona	88,40	13,88
19.	Kranto ruožas tarp Nidos rekreacinės zonos ir sienos su Rusijos Federacija	6,00	–
20.	Iš viso Kuršių nerijos krante	662,50	133,40
21.	Iš viso Lietuvos jūros krante	2040,88	16475,94

* investicijų poreikis krantotvarkos priemonių (kopagūbrio tvirtinimui ir rekreacinės infrastruktūros atnaujinimui) įgyvendinimui kiekvieniems 2014–2020 m. laikotarpio metams,

** vienkartinių investicijų poreikis krantotvarkos priemonių (rekreacinės infrastruktūros plėtrai ir priekrantės bei paplūdimio sąnašų papildymui) įgyvendinimui 2014–2020 m. laikotarpyje.

75. Iš viso 2014–2020 m. (pagal 2013 m. gruodžio mėn. įkainius) Lietuvos Baltijos jūros žemyno ir Kuršių nerijos krante numatytoms kasmetinėms ir vienkartinėms krantotvarkos priemonėms įgyvendinti planuojamas apie 14,7 mln. Lt poreikis (kasmetinis poreikis – apie 2040880 Lt).

76. Kopagūbrio regeneracijos, tvirtinimo ir apsaugos kasmetinės palaikomosios ir vienkartinės priemonės įgyvendinamos Lietuvos Respublikos biudžeto ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšomis.

77. Krantotvarkos priemonės – priekrantės ir paplūdimio sąnašų papildymas atvežtiniais smėliu – įgyvendinamos panaudojant Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir kitas lėšas apie 16,1 mln. Lt.
